

Informe del Servei Jurídic relatiu a l'elaboració del projecte de Decret d'ajuts per a persones menors d'edat víctimes de violència masclista o conjugal o entre persones amb una relació anàloga a la conjugal

Antecedents

1. Des de dia 17 d'agost fins a dia 6 de setembre de 2018, es va substanciar una consulta pública prèvia, a través de la pàgina de *Participació Ciutadana* sobre la proposta d'elaboració del decret pel qual s'estableix el procediment per accedir als ajuts per a persones menors d'edat víctimes de violència masclista o conjugal, o relació anàloga a la conjugal.
2. El certificat del cap del Servei de Participació i Voluntariat de la Direcció General de participació i Memòria Democràtica de la Conselleria de Cultura, Participació i Esports, de 7 de setembre de 2018, acredita que s'han registrat 61 visites. En semblant sentit, la diligència de la cap del Servei Jurídic de la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació, de la mateixa data, acredita que no s'ha registrat cap aportació a través de la pàgina de Participació ciutadana.
3. El dia 7 de novembre de 2018, el director general de Planificació i Serveis Socials signà la primera versió de la Memòria d'anàlisi d'impacte normatiu sobre el projecte de decret de referència.
4. En data 16 de novembre de 2018, la consellera de Serveis Socials i Cooperació va dictar la resolució mitjançant la qual s'inicia el procediment d'elaboració del projecte de decret de referència i es designa el director general de Planificació i Serveis Socials com a òrgan responsable de la seva elaboració i a la secretària general com a òrgan responsable de la seva tramitació.
5. Paral·lelament s'elabora un primer esborrany del projecte de decret d'ajuts per a persones menors d'edat víctimes de violència masclista o conjugal o entre persones amb una relació anàloga a la conjugal, el qual se sotmet a informació pública mitjançant la resolució de la consellera de Serveis Socials i Cooperació de 19 de novembre de 2018. Aquesta Resolució es va publicar en el BOIB núm. 145, de 20 de novembre de 2018 i va establir un termini per fer-hi al·legacions de quinze dies hàbils.
6. Mitjançant ofis de 19 de novembre de 2018 de la secretària general de la Conselleria Serveis Socials i Cooperació, es va atorgar un termini de 15 dies hàbils per al tràmit d'audiència del projecte de decret esmentat a les conselleries que integren el Govern de les Illes Balears, a l'Institut Balear de la

Dona, a l'Institut Mallorquí d'Afers Socials, als Consells Insulars de Menorca, Eivissa i Formentera, a l'Ajuntament de Palma, a la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB), i a les entitats AFAMON, FANOMIB, UNICEF, COAPA, Tercer Sector Social de les Illes Balears i a la FEIAB (Federació d'Entitats d'Atenció a la Infància i l'Adolescència Balear).

7. Mitjançant certificat del cap del Servei de Participació i Voluntariat, de la Direcció General de Participació i Memòria Democràtica, de la Conselleria de Cultura, Participació i Esports, de 13 de desembre de 2018, consta que en data 21 de novembre fins data 12 de desembre, ambdós de 2018, es va publicar a la pàgina de Participació Ciutadana l'enllaç al tràmit d'audiència i informació pública en l'elaboració del projecte de decret de referència i que, d'acord amb les seves dades, s'han registrat 94 visites a l'esmentat projecte.
8. Mitjançant diligència de la cap del Servei Jurídic de la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació de 13 de desembre de 2018, es fa constar que entre les dates ja esmentades en el punt anterior es va publicar a la pàgina de Participació Ciutadana l'enllaç al projecte de decret; i que s'ha rebut una aportació a través de la pàgina de Participació Ciutadana, de forma telemàtica, concretament de l'organisme UNICEF.
9. En contestació al tràmit d'audiència i informació pública, es varen rebre escrits de les següents entitats indicant que no s'efectuaven al·legacions ni suggeriments al respecte: Conselleria de Cultura, Participació i Esports, Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, Conselleria de Salut i Conselleria Territori, Energia i Mobilitat.
10. Així mateix, es varen rebre escrits d'al·legacions per part de les següents entitats: Institut Balear de la Dona, Consell Insular de Menorca, de la Conselleria de Presidència i de la Conselleria d'Educació i Universitat. Aquestes al·legacions han de ser objecte d'anàlisi en la memòria d'anàlisi d'impacte normatiu.
11. Mitjançant escrit de 7 de febrer de 2019, es va sol·licitar l'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona, el qual es va rebre en data 15 de febrer de 2019. En aquest informe es fan una sèrie de recomanacions, tant a nivell lingüístic com de fons, els quals s'analitzen en la memòria d'anàlisi d'impacte normatiu.
12. En data 11 de febrer de 2019 es va sol·licitar el dictamen al Consell Econòmic i Social sobre el projecte de decret que es tramita, el qual es va emetre en data 12 de març de 2019. El Consell Econòmic i Social va fer una sèrie de recomanacions que s'analitzen en la memòria d'anàlisi d'impacte normatiu.

13. Mitjançant certificat de la cap del Servei de Planificació Social de la Conselleria d'1 d'abril de 2019, consta que en la reunió del Consell de Serveis Socials celebrada el 13 de març de 2019 s'ha pres l'Acord d'informar favorablement sobre el projecte decret de referència.
14. Finalment, acabada la fase d'audiència i informació públiques i emesos els informes preceptius es va fixar el text del projecte de decret.

Consideracions jurídiques

1. L'article 59.2.b de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, estableix que els projectes de reglament han de ser objecte d'un informe dels serveis jurídics competents, en el qual s'ha d'incloure l'examen del procediment seguit. Amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta norma, l'article 46.1 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears també exigia aquest informe.
2. El procediment sobre el qual s'informa té per finalitat aprovar una disposició de caràcter general amb rang de decret, d'acord amb l'article 47 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears. Així, d'acord amb l'apartat 1 de l'article 47, les disposicions reglamentàries adopten la forma de decret si són aprovades pel Govern o pel president. I d'acord amb l'apartat 2 del mateix article, els decrets són firmats pel president, o pel president i pel conseller o consellers competents en la matèria. En la matèria que ens ocupa, la competència és de la consellera de Serveis Socials i Cooperació, vist el Decret 24/2015, de 7 d'agost, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
3. Pel que fa al projecte de decret que es tramita, inclou un Preàmbul, en el qual s'inclou la finalitat de les mesures adoptades en la regulació i el marc normatiu en què s'insereix, d'acord amb l'apartat 4 de l'article 47 de la Llei 1/2019; així com la informació sobre l'adequació als principis de bona regulació, de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència, eficiència, qualitat i simplificació, d'acord amb l'article 49 de la Llei 1/2019. Aquesta llei afegeix els principis de qualitat i simplificació als principis de bona regulació relacionats a l'article 129.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques. Aquest article estableix que en el preàmbul de projectes de reglament, quedarà suficientment justificada la seva adequació a tals principis. Aquest article seria aplicable en l'exercici de la potestat reglamentària. Així, cal tenir en compte la sentència 55/2018, de 24 de maig de 2018, del Tribunal Constitucional. De totes formes, l'article 49.1 *in fine* de la Llei

1/2019 estableix que l'exposició de motius o el preàmbul, segons es tracti, respectivament, d'avantprojectes de llei o de projectes de reglament, han d'informar sobre l'adequació a aquests principis.

En la part articulada, el projecte de decret conté 4 capítols: disposicions generals, persones beneficiàries, règim econòmic i gestió de la prestació. Finalment inclou una disposició addicional única sobre la definició de relació anàloga a la conjugal tres disposicions finals: sobre la modificació del Decret 66/2016, de 18 de novembre, pel qual s'aprova la Cartera bàsica de serveis socials de les Illes Balears 2017-2020 i s'estableixen principis generals per a les carteres insulars i locals; sobre la remissió normativa; i sobre l'entrada en vigor.

4. Pel que fa al fons, l'objecte del projecte de decret és el de regular els ajuts per a persones menors d'edat que hagin quedat orfes d'un progenitor o que aquest pateixi un grau de discapacitat igual o superior al 33% com a conseqüència d'haver estat víctima de violència masclista o conjugal, o entre persones amb relació anàloga a la conjugal. Aquests ajuts estan prevists per l'article 23 de la Llei 8/2018, de 31 de juliol, de suport a les famílies, amb la finalitat de contribuir al fet que les persones menors d'edat afectades per la violència masclista o conjugal puguin viure d'una manera autònoma i es puguin integrar gradualment en la vida social i laboral. La Llei 8/2018, de 31 de juliol, ha estat la primera norma autonòmica de rang legal que regula en l'àmbit autonòmic, la protecció a la família tenint en compte el canvi dels models familiars i donant resposta a les noves situacions familiars. Així, defineix les situacions familiars amb necessitat de més protecció com aquelles que han de tenir una atenció prioritària o específica, atesa l'especial dificultat per aconseguir la cura i l'atenció als membres que en formen part, en situació de vulnerabilitat econòmica o social. Al seu article 5 c) tipifica les famílies en risc social i víctimes de violència masclista. Concretament a l'article 8.2, estableix que també són famílies en aquesta situació aquelles en què la dona amb fills o filles a càrrec ha patit violència masclista. En aquests casos, l'article 23 estableix que quan com a conseqüència d'aquesta violència o també la conjugal o anàloga, la filla o fill quedi orfe o la mare/pare del qual quedi amb greu discapacitat, tindrà dret a unes ajudes d'import fix.

Al respecte, cal comentar que durant la tramitació d'aquest projecte va entrar en vigor la Llei 3/2019, d'1 de març, de millora de la situació d'orfanat de les filles i fills de víctimes de violència de gènere i altres formes de violència contra la dona. Aquesta Llei, com es pot deduir del seu títol, ha tingut especial incidència en el projecte normatiu que es tramita. Tal com s'assenyala en la memòria d'anàlisi d'impacte normatiu, després d'una anàlisi, s'ha comprovat que ambdues normes podrien coexistir atès que són complementàries encara que s'han hagut de fer uns canvis no substancials en el projecte per tal d'adaptar-lo al nou marc legal.

5. Pel que fa a la tramitació, el procediment per a l'elaboració del projecte de decret d'ajuts per a persones menors d'edat víctimes de violència masclista o conjugal o entre persones amb una relació anàloga a la conjugal ha estat el següent:

5.1 Consulta prèvia

Tal com consta en el punt primer dels antecedents, des de dia 17 d'agost fins a dia 6 de setembre de 2018, es va substanciar una consulta pública prèvia, a través de la pàgina de *Participació Ciutadana* sobre la proposta d'elaboració del decret pel qual s'estableix el procediment per accedir als ajuts per a persones menors d'edat víctimes de violència masclista o conjugal, o relació anàloga a la conjugal.

Aquesta consulta es va fer d'acord amb l'article 133 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (atesa la posterior entrada en vigor de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears que ja inclou aquest tràmit) que estableix que amb caràcter previ a l'elaboració d'un projecte o avantprojecte de llei o de reglament, s'ha de substanciar una consulta pública, a través del portal web de l'Administració competent, amb la finalitat que es recapti l'opinió de la ciutadania i de les organitzacions més representatives potencialment afectades de per la futura norma. Aquesta consulta ha de versar sobre:

- a) Els problemes que es pretenen solucionar amb la iniciativa.
- b) La necessitat i oportunitat de la seva aprovació.
- c) Els objectius de la norma.
- d) Les possibles solucions alternatives regulatòries i no regulatòries.

Per la consulta, consta dins de l'expedient l'informe al respecte del director general de Planificació i Serveis Socials, de data 7 d'agost de 2018, així com la resolució de la consellera de Serveis Socials i Cooperació, de 13 d'agost, que ordena la substanciació de l'esmentada consulta.

Finalment, el certificat del cap del Servei de Participació i Voluntariat de la Direcció General de participació i Memòria Democràtica de la Conselleria de Cultura, Participació i Esports, de 7 de setembre de 2018, acredita que s'han registrat 61 visites. En semblant sentit, la diligència de la cap del Servei Jurídic de la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació, de la mateixa data, acredita que no s'ha registrat cap aportació a través de la pàgina de Participació ciutadana.

5.2 Memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu

En data 7 de novembre de 2018, el director general de Planificació i Serveis Socials de la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació va emetre la primera versió de la

memòria d'anàlisi de l'impacte normatiu en relació a l'elaboració del projecte de decret de referència. En aquesta memòria s'inclouen els següents apartats:

1. Oportunitat, necessitat i motivació tècnica del projecte normatiu
 - 1.1. Oportunitat i necessitat de la regulació i adequació de les mesures proposades a les finalitats
 - 1.2. Continguts bàsics que es regulen i la seva motivació tècnica
 - 1.3. Inclusió dins del pla normatiu
 - 1.4. Acreditació de la consulta pública prèvia
 - 1.5. Justificació dels principis de l'article 129 LPAC
 - 1.6. Control posterior de la qualitat normativa
2. Motivació i anàlisi jurídic
 - 2.1. Marc normatiu
 - 2.2. Competències de la CAIB i del Govern sobre la matèria
 - 2.3. Disposicions afectades
 - a) Normativa afectada
 - b) Taula de vigències
3. Estudi econòmic i impacte socioeconòmic
4. Estudi de càrregues administratives
5. Anàlisi d'impactes
 - A) Impacte sobre la infància i l'adolescència
 - B) Impacte sobre la família
 - C) Impacte sobre orientació sexual i identitat de gènere
6. Conclusions

Aquesta memòria es va fer en compliment de l'article 42.1 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, d'acord amb el qual, per tal de tramitar l'elaboració de disposicions administratives, s'ha d'adjuntar una memòria. A més a més, es va considerar oportú, d'acord amb la Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern, unificar tots els informes emesos per l'òrgan encarregat en un sol document.

Actualment, d'acord amb l'article 60 de la Llei 1/2019, cal fer una memòria d'anàlisi d'impacte normatiu amb el contingut i forma detallats en l'esmentat article que, en línies generals, coincideix amb el contingut de la memòria que s'inclou en el procediment que s'analitza. De totes formes, cal esmentar la posterior entrada en vigor de la Llei 1/2019, de forma que resulta d'aplicació l'article 42 de la Llei 4/2001, s'ha d'adjuntar a l'avantprojecte una memòria i, en el seu cas, un estudi econòmic. A la memòria han de justificar-se l'oportunitat de la regulació i l'adequació de les mesures proposades als fins perseguits. També s'ha d'expressar el marc normatiu en què s'insereix la proposta i ha d'incloure's, en tot cas, una relació de les disposicions afectades i la taula de vigències de disposicions anteriors sobre la mateixa matèria. Així mateix, es realitzarà un estudi de les càrregues administratives, en relació amb l'administració i les persones interessades, que inclogui la nova regulació, si és el cas, amb la finalitat de fomentar la simplificació administrativa i evitar que s'incloguin tràmits o càrregues innecessàries. En els casos de creació de nous serveis o de modificació

dels existents, ha d'adjuntar-se la proposta d'un estudi del cost i del finançament de la nova organització.

Quant a la inclusió dins del pla normatiu de la proposta de projecte de decret, es remet al punt 1.3 de la Memòria, en què s'indica que la proposta no estava inclosa en el pla normatiu de l'Administració de la comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2018. De totes formes, cal tenir en compte l'establert per la STC 55/2018 i la no inclusió de la previsió del pla normatiu dins de la Llei 1/2019.

Quant a la justificació dels principis de bona regulació, analitzat en el punt 1.5 de la Memòria, cal remarcar que s'han actualitzat els principis de la primera memòria, que es varen incloure d'acord amb l'article 129 LPAC a l'entrada en vigor de la Llei 1/2019, en la qual s'han afegit els principis de simplificació i qualitat. Així mateix, s'ha actualitzat la seva anàlisi en el preàmbul del projecte.

Quant al control posterior de la qualitat normativa, analitzat en el punt 1.6 de la Memòria d'anàlisi d'impacte normatiu, cal apuntar que atès que aquesta es va emetre en data 31 de gener de 2019, encara no era aplicable l'article 50, referent a avaluació i adaptació de la normativa reglamentària vigent als principis de bona regulació, de la Llei 1/2019, atès que aquesta Llei va entrar en vigor posteriorment, en data 4 de febrer de 2019. No obstant, es va transcriure l'esmentat precepte, fent referència al seu estat, encara, de projecte de llei del Govern.

També, a la Memòria d'anàlisi d'impacte normatiu, es va incloure una anàlisi dels següents impactes:

- La incidència de la norma en la infància i adolescència, en compliment de l'article 22 quinquès de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, segons el qual les memòries d'anàlisi d'impacte normatiu que han d'acompanyar als avantprojectes de llei i als projectes de reglament han d'incloure l'impacte de la normativa sobre la infància i l'adolescència.
- Incidència de la norma sobre la família, d'acord amb la disposició addicional desena de la Llei 8/2018, de 31 de juliol, de suport a les famílies i en la Llei estatal 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses, que exigeix que les memòries de l'anàlisi d'impacte normatiu que han d'acompanyar els avantprojectes de llei i els projectes de reglament incloguin l'impacte de la normativa en la família.
- L'avaluació d'impacte sobre orientació sexual i identitat de gènere, d'acord amb l'article 32 de la Llei 8/2016, de 30 de maig, per garantir els drets de lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals, i per eradicar l'LGTBI fòbia (en relació amb els articles 5.2 i 6 de la mateixa Llei).

Al respecte, caldria que en la segona versió de la memòria s'inclogués una valoració de l'impacte del projecte normatiu sobre la igualtat d'oportunitats, no discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, d'acord amb l'establert per la Disposició addicional cinquena de la Llei 26/2011, d'1 d'agost, d'adaptació normativa a la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat. Segons aquesta disposició, les memòries d'anàlisi d'impacte normatiu, que han d'acompanyar als avantprojectes de llei i als projectes de reglament, inclouran l'impacte de la norma en matèria d'igualtat d'oportunitats, no discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, quan dit impacte sigui rellevant.

5.3. Inici del procediment

En data 16 de novembre de 2018, es va dictar la Resolució per la qual s'iniciava el procediment d'elaboració del projecte de Decret d'ajuts per a persones menors d'edat víctimes de violència masclista o conjugal o entre persones amb una relació anàloga a la conjugal. Mitjançant aquesta Resolució, es va designar el director general de Planificació i Serveis Socials com a òrgan responsable de la seva elaboració; i la secretària general de la Conselleria com a òrgan responsable de la tramitació.

Al respecte, l'article 56 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, disposa que el procediment d'elaboració dels projectes de disposicions reglamentàries s'inicia per resolució motivada del conseller competent per raó de la matèria, el qual ha de designar l'òrgan responsable de la tramitació del procediment. La resolució d'inici del procediment pot estar precedida dels estudis, de les consultes i de la redacció dels esborranys que s'encarreguin per garantir l'encert i la legalitat de la norma.

5.4 Audiència i informació pública

Per mitjà dels oficis de 19 de novembre de 2018, de la secretària general de la Conselleria Serveis Socials i Cooperació, es va atorgar un termini de 15 dies hàbils per al tràmit d'audiència del projecte de decret de referència a les conselleries que integren el Govern de les Illes Balears, a l'Institut Mallorquí d'Afers Socials, al Consell Insular de Menorca, al Consell Insular d'Eivissa, al Consell Insular de Formentera, a l'Ajuntament de Palma, a la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB), i a les entitats AFAMON, FANOMIB, UNICEF, COAPA, Tercer Sector Social de les Illes Balears i a la FEIAB (Federació d'Entitats d'Atenció a la Infància i l'Adolescència Balear).

En data 19 de novembre de 2018, es va dictar la Resolució de la consellera de Serveis Socials i Cooperació per la qual se sotmet al tràmit d'informació pública el

projecte de decret de referència, i es fixa el termini d'informació pública en quinze dies hàbils des de l'endemà d'haver-se publicat aquesta Resolució en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*. Aquesta Resolució es publicà en el BOIB núm. 145 de 20 de novembre de 2018; així com en el portal web de Participació Ciutadana del Govern de les Illes Balears i en el portal de transparència de la Conselleria.

Segons el certificat del cap del Servei de Participació i Voluntariat, de la Direcció General de Participació i Memòria Democràtica, de la Conselleria de Cultura, Participació i Esports, de 13 de desembre de 2018, consta que en data 21 de novembre i fins 12 de desembre de 2018, es va publicar a la pàgina de Participació Ciutadana l'enllaç al tràmit d'audiència i informació pública en l'elaboració del projecte de decret. D'acord amb les seves dades, s'han registrat 94 visites a l'esmentat projecte.

Mitjançant diligència de la cap del Servei Jurídic de la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació, de 13 de desembre de 2018, es fa constar que no s'ha registrat cap aportació a través de la pàgina de Participació Ciutadana, de forma telemàtica.

Cal destacar que es va donar audiència directa a l'Institut Balear de la Dona (tal com en les seves al·legacions aconsella la Conselleria de Presidència) com organisme especialment afectat per l'aprovació de la norma que es tramita. Normalment, la participació d'aquest ens en els projectes normatius se centra en l'emissió de l'informe d'impacte de gènere.

En contestació al tràmit d'audiència s'han rebut al·legacions per part de les següents entitats: Institut Balear de la Dona, Consell Insular de Menorca, de la Conselleria de Presidència i de la Conselleria d'Educació i Universitat. Aquestes al·legacions han de ser objecte d'anàlisi en la memòria d'anàlisi d'impacte normatiu.

Al respecte, l'article 58 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, estableix que l'avantprojecte de llei, el projecte de decret legislatiu o el projecte de reglament s'han de sotmetre als tràmits següents:

- Consulta de les conselleries de l'administració autonòmica, per mitjà de les secretaries generals, quan resulti convenient a criteri de l'òrgan responsable de la tramitació del procediment.
- Audiència dels interessats, directament o per mitjà de les entitats que els agrupin o els representin reconegudes per llei.
- Consulta dels consells insulars quan la iniciativa els afecti.
- Consulta dels ajuntaments, directament o per mitjà de les organitzacions representatives d'aquestes entitats o dels òrgans de participació dels quals formin part, quan la iniciativa els afecti.

- Informació pública, quan resulti preceptiva o sigui convenient a criteri de l'òrgan responsable de la tramitació. A aquest efecte, s'ha de publicar un anunci en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* que indiqui el termini per fer suggeriments i el lloc web on es pot accedir al projecte normatiu. S'estableix que el termini dels tràmits d'audiència i d'informació pública, que es poden impulsar de forma simultània, ha de ser adequat a la naturalesa de la disposició i, en tot cas, no inferior a deu dies.

La Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears, a l'article 50, estableix que el sistema de serveis socials, per a la consecució dels seus fins, compta amb la participació ciutadana al llarg de tot el cicle comprès entre la planificació, la gestió i l'avaluació de la seva actuació. Quan sigui possible, les decisions relatives al sistema de serveis socials es prendran amb la participació de la ciutadania. La finalitat de la participació és integrar la deliberació entre les administracions i els diversos actors de la societat civil en els processos de presa de decisió, amb el fi de millorar el sistema de serveis socials i enfortir el capital social. Els objectes de la participació són la implicació de tota la societat en els assumptes socials, la prevenció de la fragmentació social, la innovació en la prestació dels serveis i el reforçament de les xarxes socials de suport, com també aconseguir l'autonomia, la llibertat i l'apoderament de la ciutadania, aquest darrer extrem entès com el procés pel qual una persona o un grup social adquireix o rep els medis per a reforçar el seu potencial en termes econòmics, polítics o socials.

Sobre l'audiència a les entitats interessades, s'ha pronunciat el Tribunal Suprem en nombroses ocasions. Així, la Sentència del Tribunal Suprem de 25 d'abril de 2011 disposa que com precisa l'Advocacia de l'Estat amb el suport jurídic de les sentències de 16 de setembre de 2010 i 6 d'octubre de 2005, que literalment transcriu, que no és preceptiva l'audiència de les associacions de caràcter voluntari, sense perjudici del dret que els assisteix de personar-se en el procediment i fer-hi les al·legacions que estimin convenientes.

Així mateix, la Sentència del Tribunal Suprem de 19 de gener de 1991 disposa que no significa que en la redacció dels reglaments hagin de ser escoltades quantes associacions es constitueixin: solament ha d'exigir-se aquesta audiència quan es tracti d'Associacions o Col·legis Professionals que no siguin de caràcter voluntari, entenent complert aquest requisit d'audiència que esmenta l'article 105 a) de la Constitució quan es tracti d'altres associacions o organitzacions que ni tan sols han sol·licitat la seva audiència en el procediment, ja que no és l'administració qui ha d'indagar l'existència de les nombroses associacions o organitzacions a qui pugui afectar una determinada disposició de caràcter general, sinó a aquestes vetllar quan pugui afectar als seus drets o interessos que representen i per tant, en l'elaboració de les disposicions de caràcter general.

Igualment, cal destacar la participació del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears, tal com s'estableix en l'apartat següent. Aquest Consell es configura com l'òrgan consultiu i de participació social en matèria de serveis socials en l'àmbit de les Illes Balears constituït per representants del Govern, dels consells insulars, dels ajuntaments, de les associacions de persones usuàries, de les entitats col·laboradores en serveis socials, de les entitats representatives dels interessos de la ciutadania, dels col·legis professionals, de les organitzacions patronals i sindicals més representatives, i de la Universitat de les Illes Balears. Fins aleshores, les entitats que formen part d'aquest òrgan i a les quals se'ls ha donat l'audiència indirecta són les següents:

- Conselleria de Salut	- Federació d'associacions de jubilats i pensionistes de la CAIB
- Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques	- Associació Balear de Salut Mental
- Consell Insular de Mallorca	- FEAPS
- Consell Insular de Menorca	- Federació d'entitats i serveis de salut mental
- Consell Insular d'Eivissa	- Fed. PREDIF
- Consell Insular de Formentera	- Consell de Participació de la Dona
- FELIB	- Consell de Cooperació
- Ajuntament de Palma	- CÀRITAS
- CO. Metges	- CREU ROJA
- CO. Psicòlegs	- EAPN
- CO. Pedagogs	- Tercer Sector Social
- CO. Infermers	- CCOO
- CO. Treballadors socials	- UGT
- CO. Educadores i Educadors Socials de les Illes Balears	- CAEB
- CO. Terapeutes ocupacionals	- PIMEB
- Asociación altruïsta El refugi	- Universitat de les Illes Balears
- UNAC	
- Coordinadora federació Balear de Persones amb discapacitat	

Al respecte, el Consell Consultiu ha assenyalat (entre d'altres, dictamen núm. 81/2011) que quan en el procediment d'elaboració de la norma intervenen òrgans de participació i consulta per raó de la matèria en el qual estan representats, a més dels sectors pròpiament de serveis socials, els consells insulars i els municipis, es converteixen aquests en els òrgans idonis per al compliment del tràmit essencial de participació ciutadana i d'altres administracions en l'elaboració de les disposicions administratives autonòmiques de caràcter general.

5.5 Informes i dictàmens preceptius

S'han sol·licitat i emès els següents informes o dictàmens:

a) Dictamen del Consell Econòmic i Social

En data 12 de març de 2019, es va emetre el dictamen del Consell Econòmic i Social el qual s'analitza en la memòria d'anàlisi d'impacte normatiu.

L'article 59.1 de la Llei 1/2019, de 31 de gener de 2019, del Govern de les Illes Balears estableix que els projectes de reglament s'han de sotmetre preceptivament als informes i dictàmens que s'hi relacionen, que es poden impulsar de manera simultània, i s'inclou el dictamen del Consell Econòmic i Social, en els casos que preveu la normativa reguladora.

L'article 2.1.a, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, de Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, disposa que correspon a aquest òrgan emetre dictamen amb caràcter preceptiu i no vinculant, en relació amb projectes de decret del Govern de les Illes Balears, sempre i quan els esmentats projectes regulin de forma directa i estructural matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació.

Segons l'article 2.4 de l'esmentada llei, a l'efecte de determinar les matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, que integren l'àmbit material de les funcions del Consell Econòmic i Social, s'entenen incloses totes aquelles que són pròpies de les organitzacions més representatives dels treballadors i dels empresaris i que afectin, entre altres, al desenvolupament regional, l'economia i els sectors productius, la fiscalitat, les relacions laborals i la seguretat i la salut laboral, la responsabilitat, la investigació, l'economia social, l'educació, les competències i la formació professional, la sanitat i el consum, l'habitatge, el medi ambient, l'ordenació territorial, els serveis socials i la família.

L'article 3 de la Llei 10/2000, modificada per la disposició final segona de la Llei 1/2019, disposa que el Consell Econòmic i Social ha d'emetre els dictàmens prevists en les lletres a), b) i c) de l'article 2.1 en el termini d'un mes. En cas que en la tramesa de l'expedient es faci constar de manera expressa i raonada la urgència, el termini per evacuar-los és de deu dies hàbils des de la recepció. Transcorregut el termini corresponent sense que s'hagi emès el dictamen, s'ha d'entendre evacuat amb els efectes que legalment o reglamentàriament siguin procedents. Quan un projecte o un assumpte dels que preveu aquest article hagi de ser sotmès al dictamen del Consell Consultiu de les Illes Balears, l'expedient ha d'incloure el dictamen corresponent del Consell Econòmic i Social, si n'hi havia.

L'article 30.1 del Decret 67/2010, de 28 de maig, que aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament del Consell Econòmic i Social de les Illes

Balears, disposa que les opinions del Consell s'expressen baix la denominació de dictamen i no són vinculants.

b) Informe d'avaluació d'impacte de gènere

En data 14 de febrer de 2019, es va emetre l'informe d'avaluació d'impacte de gènere per l'Institut Balear de la Dona. En aquest informe es fan una sèrie de recomanacions, tant a nivell lingüístic com de fons, les quals s'analitzen en la memòria d'anàlisi d'impacte normatiu.

L'article 5.3 de la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes, preveu que en el procediment d'elaboració de les lleis i de les disposicions de caràcter general dictades, en el marc de les seves competències, per les administracions públiques de les Illes Balears, s'hi ha d'incorporar un informe d'avaluació d'impacte de gènere que tindrà per objecte, com a mínim, l'estimació de l'impacte potencial del projecte normatiu en la situació de les dones i dels homes com a col·lectiu, i també l'anàlisi de les repercussions positives o adverses, en matèria d'igualtat, de l'activitat projectada.

També, l'article 3. d) de la Llei 5/2000, de 20 d'abril de l'Institut Balear de la Dona inclou entre les funcions d'aquest ens, l'emissió d'informes i dictàmens en el curs d'elaboració de disposicions legals generals que afectin a la dona, promoguts pel Govern de les Illes Balears, el Parlament i els consells insulars.

L'article 59.1 de la Llei 1/2019, de 31 de gener de 2019, del Govern de les Illes Balears estableix que els projectes de reglament s'han de sotmetre preceptivament als informes i dictàmens que s'hi relacionen, que es poden impulsar de manera simultània, i s'inclou l'informe d'avaluació d'impacte de gènere, en els termes que preveu la normativa sobre igualtat.

c) Informe del Consell de Serveis Socials

El projecte de decret ha estat objecte d'informe favorable en el Consell de Serveis Socials de les Illes Balears, en la sessió de 13 de març de 2019, segons consta en el certificat de la secretària d'aquest òrgan d'1 d'abril de 2019.

L'article 54.1.c de la Llei 4/2009, d'11 de juny, de Serveis Socials de les Illes Balears i l'article 3.c) del Decret 61/2010, de 23 d'abril, pel qual es regulen la composició, l'organització i el funcionament del Consell de Serveis Socials de les Illes Balears, disposen que correspon al Consell de Serveis Socials debatre sobre els projectes de normativa general autonòmica, entre d'altres, i emetre'n informes preceptius.

Aquest Consell es configura, d'acord amb l'article 53 de la Llei 4/2009, com l'òrgan consultiu i de participació social en matèria de serveis socials en l'àmbit de les Illes Balears constituït per representants del Govern, dels consells insulars, dels

ajuntaments, de les associacions de persones usuàries, de les entitats col·laboradores en serveis socials, de les entitats representatives dels interessos de la ciutadania, dels col·legis professionals, de les organitzacions patronals i sindicals més representatives, i de la Universitat de les Illes Balears.

Al respecte, l'article 59.1 de la Llei 1/2019, de 31 de gener de 2019, del Govern de les Illes Balears estableix que els projectes de reglament s'han de sotmetre preceptivament als informes i dictàmens que s'hi relacionen, que es poden impulsar de manera simultània, i s'inclou, altres informes o dictàmens que resultin preceptius de conformitat amb la normativa sectorial aplicable.

5.7. Publicació en el portal de Transparència

En el portal de Transparència s'ha publicat el projecte de Decret de referència, juntament amb documentació obrant a l'expedient, tal com consta en la diligència de la secretària general de la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació de 3 d'abril de 2019, d'acord amb la Instrucció de la directora general de Transparència i Bon Govern de 30 d'agost de 2018 per a la publicació d'informació organitzativa i de rellevància jurídica en l'apartat «Transparència» de la pàgina web de cada conselleria o ens; així com la circular sobre la manera d'acreditar el compliment de les obligacions de transparència dels expedients d'elaboració normativa.

La Llei 19/2013, de 9 desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, a l'article 7, estableix que les Administracions Públiques, en l'àmbit de les seves competències, publicaran, entre altres:

- Els projectes de Reglaments la iniciativa dels quals els correspongui. Quan sigui preceptiva la sol·licitud de dictàmens, la publicació es produirà una vegada que aquests hagin estat sol·licitats als òrgans consultius corresponents sense que això suposi, necessàriament, l'obertura d'un tràmit d'audiència pública.
- Les memòries i informes que conformin els expedients d'elaboració dels texts normatius, en particular, la memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu.

La Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, a l'article 51, referent a la transparència i participació ciutadana en el procediment d'elaboració normativa a través del lloc web, estableix que en el lloc web de l'administració autonòmica hi ha d'haver un espai específic en el qual es puguin consultar les iniciatives normatives i l'estat de la tramitació, així com les consultes prèvies a l'elaboració de l'esborrany, a fi de garantir que els ciutadans disposin d'accés permanent a la informació que, a la vegada, faciliti la participació i la presentació de suggeriments per mitjans telemàtics.

A l'article 49, referent als principis de bona regulació, s'estableix que en l'exercici de la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària, el Govern de les Illes Balears ha d'actuar d'acord amb el principi de transparència, entre altres. Igualment,

l'article 129.5 de la Llei 39/2015 disposa que en aplicació del principi de transparència, les Administracions Públiques possibilitaran l'accés senzill, universal i actualitzat a la normativa en vigor i els documents propis del seu procés d'elaboració, en els termes establerts a l'article 7 de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern; definiran clarament els objectius de les iniciatives normatives i la seva justificació en el preàmbul o exposició de motius; i possibilitaran que els potencials destinataris tenguin una participació activa en l'elaboració de les normes.

5.8. Dictamen del Consell Consultiu

Una vegada completats els tràmits d'emissió dels informes i dictàmens preceptius, relacionats a l'article 59 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, pertoca sol·licitar el dictamen preceptiu del Consell Consultiu de les Illes Balears, de conformitat amb l'apartat 3 del mateix article.

L'article 18.7 de la Llei 5/2010, de 16 de juny, reguladora del Consell Consultiu, modificat per la disposició final primera de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, preveu la consulta preceptiva en els casos de projectes de disposicions reglamentàries del Govern i l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, amb les excepcions que s'esmenten.

L'article 24.2 de la Llei 5/2000, modificat per la disposició final primera de la Llei 1/2019, referent a terminis per emetre els dictàmens, estableix que en el supòsit del número 7 de l'article 18, entre altres, el termini és de trenta dies hàbils.

Conclusió

Una vegada analitzat el procediment seguit per a l'elaboració, fins aleshores, del projecte de Decret d'ajuts per a persones menors d'edat víctimes de violència masclista o conjugal o entre persones amb una relació anàloga a la conjugal, inform favorablement que s'ajusta a la normativa de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i a la resta de normativa aplicable.

Palma, 3 d'abril de 2019

La cap del Servei Jurídic

 Inés Caldentey Ferrer

